

holdt mig overbevist om, at, saalænge Udlandet faae fra Kongens Side en rebellig, uparstiff, ligelig Bestræbelse, for at gennemføre en Statsforsatning, saa faaer han Lov til, uden Indblanden, at ordne den. Jeg holder mig endog overbevist om, efter hvad jeg har erfaret om de diplomatiske Forhandlinger, at der i Udlandet er Tilbøielighed til at indrømme den danske Rigsdag en stor Indflydelse og sin rette Indflydelse paa Ordningen af Forholdene; den har erhvervet sig Respekt, som Premierministeren erklærede, den har erhvervet sig Agtelse, men den udsætter man sig for at tabe, naar man vil fremvinge en saadan Paasynelse af Afgjørelsen, som berører de øvrige Statsdele Leiligheden til at faae et eneste Ord med Retsvirkning fremsat.

Kierkegaard: Jeg skal bede om Tilladelse til ganske kort at besvare, hvad den høitærede Kultus- og Indenrigsminister har villet yttre mine Udtalelser nærmest angaaende.

Den høitærede Minister gjorde mig, det tør jeg sige, Uret, naar han begyndte med den Bemærkning, at jeg og de, der med mig hørte til samme Side, — en Betegnelse, jeg forøvrigt aldeles ikke kan anerkjende, jeg staaer, saavidt jeg menneskeligt formener det ligeoverfor overlegne Capaciteter udenom mig, selvstændig og alene, — at jeg altsaa ikke skulde kunne vænne mig til at betragte Hans Majestæts tydstalende Undersaatter anderledes end som, hvad de tidligere vare, Sjænder. Jeg skal herimod ikke beraabe mig paa, at jeg personligen, imedens Nationalforbittrelsens Stormbrusede stærkest igennem Europa, fysiske satte mig med at skrive smaa tydske Afhandlinger, og at jeg imod dem, som fandt det unationalt af mig, paaviste Overdrivelsen i den nationale Exaltation, der havde grebet Europa, — uagtet det saaledes vist ikke er rimeligt, at jeg nu skulde være forfalden til den Feil, thi nu synes dog virkelig de Mange at blive curerede for den her som overalt i hele Europa. Men jeg skal beraabe mig paa, at jeg for den ærede Forsamlings Dren i det Foredrag, som den høitærede Minister værdigede at besvare, udtryffeligt udtalte, at det var dem vel undt, Alt hvad godt og gunstigt der, uden Dpoffrelse af Sandhed og Ret og Danmarks Belfærd

kunde times dem i nogen Maade. — Den høitærede Minister indrømmede, at den samlede Administration, som nu er udført, har medført nogen Usikkerhed med Hensyn til Ansvarligheden; og jeg paastionner ganske overordentligen denne Indrømmelse. Det er da tilvisse saa, at den har medført nogen Usikkerhed. Men naar han saa paa den anden Side meente, at jeg overdrev Forestillingen om denne Usikkerhed, saa skal jeg blot bede om Tilladelse til at bemærke, at de Exempler, han anførte paa, at Ansvarligheden nok vilde kunne lade sig føre igennem, dem indrømmer jeg ogsaa, men at Penge ikke er mig det høieste i dette Spørgsmaal. Jeg troer nok med ham, at man ogsaa fremdeles vil kunne gjøre en Minister ansvarlig for visse Pengeanvendelser. Men jeg sagde udtryffeligt i det foregaaende Foredrag, at den allerførste og største Gjerning af Statsraadet vilde man slet ikke kunne gjøre det ansvarligt for. Det er nemlig Indledelsen af den nye Ringenes Orden for hele Monarchiet. Thi, saa de den, understøttede af vor ængstlige Betænkelse og under Tryk af Forholdene i Europa, saa de den sat igennem, saa er dermed ethvert Skridt for i den Henseende at kræve dem til Ansvar gjort umuligt. Her taltes altsaa ikke om Pengefager og Ansvar for dem, men om Ansvar for et Skridt, hvorved de muligen maatte have indskrænket eller forandret Danmarks Berettigelse ligeoverfor de andre Landsdele, der staae under Kongens Myndighed, og om at man aldrig vilde kunne afsnøde dem nogen Retfærdiggjørelse derfor. Da jeg nu ikke har faaet Svar paa denne Bemærkning, og da den høitærede Minister selv indrømmede, som det var at vente af hans Klarhed og Oprigtighed, at der ved Kundgjørelsen var kommet en Usikkerhed tilstede med Hensyn til Minister-ansvarligheden, saa tillader jeg mig at gjentage og at indskærpe, at denne Usikkerhed anerkjendes altsaa, ved Geheimeraadsbeslutningen af 28de Januar at være kommen ind i Ansvarligheden, netop i det Dieblit, da de allermeest afgjørende Beslutninger om Ordningen af det danske Monarchi skulde fattes og gennemføres. — Den høitærede Minister bemærkede, at der dog var Noget vundet, hvad Slesvig angik, og at min